

Umsögn dómnefndar

**samkvæmt III. kafla laga nr. 50/2016 um dómstóla
um umsækjendur um embætti dómara við Landsrétt sem auglýst
var laust til umsóknar í Lögbirtingablaði 19. apríl 2024**

Reykjavík, 3. júní 2024

EFNISYFIRLIT

1. Umsækjendur	3
2. Sjónarmið sem nefndin byggir mat sitt á	3
3. Um málsmeðferð dómnefndar.....	5
4. Almennar upplýsingar um umsækjendur	6
5. Mat á hæfni umsækjenda.....	11
5.1. Almenn starfshæfni og andlegt atgervi	11
5.2. Menntun og framhaldsmenntun.....	12
5.2.1. Menntun og framhaldsmenntun – samanburður.....	12
5.3. Reynsla af dómstörfum	12
5.3.1. Reynsla af dómstörfum – samanburður	13
5.4. Reynsla af lögmanns- og málflytningisstörfum	13
5.4.1. Reynsla af lögmanns- og málflytningisstörfum – samanburður.....	14
5.5. Reynsla af stjórnarsýslustörfum.....	14
5.5.1. Reynsla af stjórnarsýslustörfum – samanburður	15
5.6. Reynsla af fræðistörfum o.fl.	16
5.6.1. Kennsla á háskólastigi og önnur akademísk störf.....	16
5.6.1.1. Kennsla á háskólastigi og önnur akademísk störf – samanburður	
.....	17
5.6.2. Fræðibækur og -greinar, ritstjórn o.fl.....	17
5.6.2.1. Fræðibækur og -greinar, ritstjórn o.fl. – samanburður.....	18
5.7. Reynsla af stjórnun	18
5.7.1. Reynsla af stjórnun – samanburður.....	19
5.8. Reynsla af öðrum störfum sem nýtast dómaraefni o.fl.	20
5.8.1. Reynsla af öðrum störfum sem nýtast dómaraefni o.fl. – samanburður	21
5.9. Sérstök starfshæfni.....	21

5.9.1. Að umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu	21
5.9.2. Að umsækjandi geti stjórnað þinghöldum af röggsemi og sanngirni og afgreitt þau mál sem honum eru fengin bæði fljótt og af öryggi.....	22
6. Færni umsækjenda til að semja dóma	22
7. Niðurstaða dómnefndar	23

1. Umsækjendur

Með bréfi 14. maí 2024 fór dómsmálaráðuneytið þess á leit við dómnefnd samkvæmt III. kafla laga nr. 50/2016 um dómstóla að hún léti í té umsögn um hæfni umsækjenda um embætti dómara við Landsrétt sem auglýst var laust til umsóknar 19. apríl 2024 í Lögbirtingablaði.

Eftirtalin sóttu um embættið: Arnaldur Hjartarson héraðsdómari, Eiríkur Elís Þorláksson, dósent við lagadeild Háskólans í Reykjavík og Kjartan Bjarni Björgvinsson settur dómari við Landsrétt.

Samkvæmt 3. gr. reglna nr. 970/2020 um störf dómnefndar lætur dómsmálaráðherra staðreyna að umsækjendur uppfylli öll hin almennu hæfisskilyrði embættisins sem auglýst hefur verið laust til umsóknar. Niðurstaða ráðuneytis dómsmála er sú að umsækjendur uppfylli allir þau skilyrði.

Umsögn dómnefndar fer hér á eftir.

2. Sjónarmið sem nefndin byggir mat sitt á

Samkvæmt 1. mgr. 12. gr. laga nr. 50/2016 skal dómnefnd láta ráðherra í té skriflega og rökstudda umsögn um umsækjendur um embætti dómara. Samkvæmt lögnum skal í umsögn dómnefndar tekin afstaða til þess hvaða umsækjandi sé hæfastur til að hljóta embættið, en heimilt er að setja tvo eða fleiri umsækjendur jafna.

Þágildandi lögum nr. 15/1998 um dómstóla var breytt með lögum nr. 45/2010. Í athugasemdum við þá málsgrein síðargreindu laganna, er varð að 2. mgr. 4. gr. a laga nr. 15/1998, sbr. nú 1. mgr. 12. gr. laga nr. 50/2016, segir meðal annars svo: „Við mat á hæfni dómaraefna er til margra atriða að líta, svo sem starfsreynslu á sviði lögfræði, hvort heldur hún er á sviði dómstarfa, málflutnings, annarra lögmannsstarfa, fræðistarfa eða innan stjórnslunnar, en almennt verður umsækjandi að hafa til að bera almenna og viðtæka lögfræðilega menntun og þekkingu. Rétt er einnig að líta til aukastarfa umsækjanda, svo sem til setu í úrskurðarnefndum eða annarra skyldra starfa sem nýtast dómaraefni. Almennt verður að telja umsækjanda til tekna að hafa yfir að búa fjölbreyttri starfsreynslu, þótt meta verði það hverju sinni. Dómnefndinni er einnig rétt að líta til og að leita sérstaklega eftir umsögnum um störf umsækjanda og þess hvort hann sé skilvirkur í

störfum sínum og vinnusamur, hvort hann hafi til að bera hæfni til að skilja aðalatriði frá aukaatriðum og setja álit sitt fram á skiljanlegan hátt, bæði munnlega og skriflega. Er í því skyni unnt að líta til fræðirita, reynslu umsækjanda af málflutningi eða þeirra dóma sem umsækjandi kann að hafa samið. Umsækjandi um dómaraembætti verður enn fremur að geta átt góð samskipti við aðra.“

Í lok 1. mgr. 12. gr. laga nr. 50/2016 kemur fram að ráðherra setji að öðru leyti nánari reglur um störf dómnefndar. Dómsmálaráðherra hefur sett reglur nr. 970/2020 um störf dómnefndar sem fjallar um hæfni umsækjenda um dómaraembætti, en þær komu í stað eldri reglna um sama efni, nr. 620/2010. Í 4. gr. hinna nýju reglna er á sama hátt og í 4. gr. þeirra eldri fjallað um sjónarmið sem nefndin skal byggja mat sitt á. Þar segir meðal annars: „Dómnefnd skal gæta þess við mat sitt að samræmis sé gætt þannig að jafnræði sé í heiðri haft. Niðurstaðan skal byggð á heildstæðu mati á grundvelli málefnalegra sjónarmiða og skal þar byggt á verðleikum umsækjenda með hliðsjón af menntun og reynslu, ráðvendni, hæfni og skilvirkni í starfi ... Við mat á menntun, starfsferli og fræðilegri þekkingu skal dómnefndin miða við að æskilegt sé að umsækjandi hafi fjölbreytta starfsreynslu á sviði lögfræðinnar, s.s. reynslu af dómstörfum, málflutningi eða öðrum lögmannsstörfum, störfum innan stjórn-sýslunnar eða fræðistörfum. Miðað skal við að umsækjandi hafi til að bera almenna og víðtæka lögfræðilega þekkingu og menntun. Þá skal litið til þess hvort umsækjandi hefur stundað framhaldsnám ... Dómnefnd ber einnig að líta til aukastarfa umsækjanda, svo sem til setu í úrskurðarnefndum eða annarra skyldra starfa sem nýtast dómaraefni. Loks er heimilt að líta til víðtækrar þátttöku í félagsstarfi ... Við mat á almennri starfshæfni skal litið til þess hvort umsækjandi hafi sýnt sjálfstæði, óhlutdrægni, frumkvæði og skilvirkni í starfi og hvort hann eigi auðvelt með að skilja aðalatriði frá aukaatriðum. Æskilegt er að hann hafi reynslu af stjórnun. Umsækjandi skal hafa góða þekkingu á íslensku máli og eiga auðvelt með að tjá sig í ræðu og riti ... Mikilvægt er að umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu og geti farið að fyrirmælum laga um samningu dóma og ritað þá á góðu máli. Hann verður að geta stjórnað þinghöldum af röggsemi og sanngirni og afgreitt þau mál sem honum eru fengin, bæði fljótt og af öryggi ... Umsækjandi þarf að eiga auðvelt með mannleg samskipti, bæði við samstarfsmenn og þá sem erindi eiga við hann. Gerð er krafa um

að af umsækjanda fari gott orð bæði í fyrri störfum og utan starfa og að reglusemi hans sé í engu ábótavant.“

Í almennum athugasemdum við frumvarp sem varð að lögum nr. 45/2010 um breytingu á lögum nr. 15/1998, er áréttað að í öðrum lögum sé einnig að finna ákvæði sem taka verður tillit til við skipun dómara, svo sem í stjórnarsýslulögum nr. 37/1993, lögum nr. 10/2008 um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla og lögum nr. 70/1996 um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins. Ennfremur er þar minnt á að í tilmælum ráðherranefndar Evrópuráðsins nr. R(94)12 frá 13. október 1994 um sjálfstæði, skilvirkni og hlutverk dómenda (On the Independence, Efficiency and Role of Judges) kemur fram að allar ákvarðanir um skipun og starfsframa dómara skuli byggðar á hlutlægum sjónarmiðum og byggjast á verðleikum, með hliðsjón af hæfi, ráðvendni, hæfni og skilvirkni í starfi.

Dómnefnd hefur áður fjallað um í umsögnum sínum hvaða merkingu beri að leggja í þau ummæli 4. gr. reglnanna „að æskilegt sé að umsækjandi hafi fjölbreytta starfsreynslu“ og tekið fram að þetta matsviðmið sé ekki einfalt í meðförum. Einnig að fjölbreytt starfsreynsla umsækjanda geti aukið lögfræðilega þekkingu hans, en slíkt sé þó ekki endilega raunin. Sú ályktun hefur verið dregin af athugasemdum með frumvarpinu, er varð að lögum nr. 45/2010, að megináhersla sé þar lögð á lögfræðilega þekkingu umsækjandans. Með fjölbreyttri starfsreynslu sé átt við fjölbreytileika starfa, sem umsækjendur hafa sinnt, en ekki síður hve verkefnin, sem þeir hafa fengist við, séu fjölbreytileg í þeim skilningi að þeir hafi reynslu af því að beita réttarreglum á ólíkum sviðum lögfræði. Þá skiptir lögfræðileg þekking umsækjanda ekki máli, ein og sér, þegar mat er lagt á hæfni hans til að gegna embætti dómara í samburði við aðra umsækjendur, heldur er einnig nauðsynlegt, eftir því sem tók eru á, að meta færni hans til að nýta þá þekkingu við úrlausn dómsmála.

3. Um málsmeðferð dómnefndar

Dómnefndina skipuðu eftirtaldir við meðferð máls þessa: Ása Ólafsdóttir, formaður, Helga Melkorka Óttarsdóttir, Kristín Benediktsdóttir, Reimar Pétursson og Þorgeir Örlygsson. Hinn 16. maí 2024 ritaði nefndin umsækjendum tölvubréf og óskaði eftir því að þeir gerðu athugasemdir við sérstakt hæfi nefndarmanna teldu þeir

einhverjar vanhæfisástæður fyrir hendi. Ekki komu fram athugasemdir við sérstakt hæfi þeirra.

Fyrsti fundur dómnefndar var haldinn 15. maí 2024. Samkvæmt 10. gr. reglna nr. 970/2020 reiknast sex vikna afgreiðslufrestur nefndarinnar frá þeim degi. Þar er jafnframt tekið fram að sá frestur geti þó orðið lengri ef sérstakar ástæður valda því, svo sem mikill fjöldi umsækjenda og þess háttar.

Í framangreindri auglýsingu frá 19. apríl 2024 var meðal annars áskilið að fram kæmu í umsóknum um dómaraembættin upplýsingar um tvo fyrrverandi eða núverandi samstarfsmenn eða yfirmenn sem gætu veitt dómnefnd bæði munnlega og skriflega upplýsingar um störf og samstarfshæfni hlutaðeigandi umsækjanda. Vegna þess að skammt var liðið frá því að dómnefnd lagði mat á hæfni allra umsækjenda, sbr. umsögn nefndarinnar 25. september 2023, ákvað nefndin að bjóða umsækjendum að litið yrði til fyrra viðtals sem og fyrri umsagna frá umsagnaraðilum þeirra. Féllust allir umsækjendur á það.

Samkvæmt 8. gr. reglna nr. 970/2020 voru umsækjendum send drög að umsögn dómnefndar með tölvubréfum 28. maí 2024, þar sem þeim var gefinn kostur á að gera athugasemdir við þau til og með 3. júní sama ár. Þess var sérstaklega farið á leit í bréfinu að fram kæmi svo fljótt sem kostur væri hvort umsækjendur hygðust gera athugasemdir og þær yrðu þá sendar sem fyrst. Engar athugasemdir bárust frá umsækjendum.

4. Almennar upplýsingar um umsækjendur

Hér á eftir verður gerð grein fyrir menntun og reynslu umsækjenda, en 5. kafli hefur að geyma mat dómnefndar á hæfni umsækjenda og viðmið á grundvelli þeirra meginsjónarmiða sem reifuð voru í 2. kafla. Upplýsingarnar í þessum köflum eru fyrst og fremst byggðar á umsóknum umsækjendanna. Ekki er greint frá öllu því, sem þeir hafa talið þar upp, heldur getið helstu starfa og viðfangsefna er þeir hafa sinnt, auk þess sem leitast hefur verið við að gæta samræmis þeirra á milli þegar gerð er grein fyrir þessum atriðum.

Arnaldur Hjartarson er fæddur 30. júní 1983 og er því 40 ára. Hann lauk BA-prófi í lögfræði frá Háskóla Íslands 2006 og meistaraþrófi frá sama skóla árið 2008.

Hann lauk LL.M.-námi frá Yale Law School í maí 2013 með tveimur viðbótarnámskeiðum og hefur lokið námskeiði frá Harvard Law School með próftöku. Auk þess hefur hann sótt ýmis námskeið um lögfræðileg efni bæði innanlands og erlendis. Hann öðlaðist réttindi sem héraðsdómslögmaður árið 2008. Að loknu laganámi starfaði umsækjandinn sem fulltrúi á lögmannsstofu fram í janúar 2009. Þá starfaði hann í rúmt ár hjá rannsóknarnefnd Alþingis vegna falls íslensku bankanna en hóf störf á lánasviði Fjármálaeftirlitsins í febrúar 2010. Í eitt ár, frá apríl 2011 til apríl 2012, starfaði hann sem aðstoðarmaður dómara við Hæstarétt en varð þá starfsnemi við EFTA-dómstólinn sumarlangt. Í júlí 2013 tók hann við starfi yfirlögfræðings Bankasýslu ríkisins þar sem hann starfaði í tvö ár. Frá 16. september 2013 til 1. janúar 2014 var hann settur héraðsdómari við Héraðsdóm Reykjavíkur og var starfshlutfall hans hjá Bankasýslunni lægra á meðan. Frá september 2015 til febrúar 2018 starfaði hann sem aðstoðarmaður dómara við EFTA-dómstólinn þegar var hann var skipaður héraðsdómari við Héraðsdóm Reykjavíkur þar sem hann starfar í dag. Frá apríl 2019 og fram á haust 2020 starfaði hann þó við Héraðsdóm Reykjaness. Umsækjandinn hefur annast stundakennslu við lagadeild Háskóla Íslands frá nóvember 2009 og varð aðjúntk við deildina 1. júlí 2013. Í upphafi árs 2014 tók hann við starfi sérfræðings við Lagastofnun Háskóla Íslands og gegndi því starfi fram á vor 2016, þar af í 50% starfshlutfalli frá 1. september 2015. Hann hefur aðallega kennt fjármálarétt, samningarétt, félagarétt og Evrópurétt. Þá hefur hann leiðbeint nemendum við skrif BA- og meistaranámsritgerða. Auk þess sinnti hann stundakennslu við Háskólann á Bifröst haustið 2011, var gestakennari við Ohio Northern University í janúar 2015 og hefur kennt námskeið hjá Endurmenntun Háskóla Íslands. Hann gegndi stöðu fræðilegs ritstjóra Fons Juris frá apríl 2017 til desember 2019. Frá október 2018 til loka árs 2020 var hann formaður kærunefndar jafnréttismála. Umsækjandinn ritaði bókina *Evrópskur bankaréttur – og áhrif hans á íslenskan rétt sem er ritýnd*. Hann hefur skrifað átta fræðigreinar, þar af eru sjö ritýndar, og fjóra ritýnda bókakafla ýmist einn eða með öðrum. Eru fræðiskrifin einkum á sviði fjármálaréttar og ESB/EES-réttar, auk stjórnarsýsluréttar, réttarfars, mannréttinda og réttarhagfræði. Þá hefur hann ritað eina lögfræðilega álitgerð. Hann hefur haldið fyrirlestra um lögfræðileg málefni við ýmis tilefni. Af öðrum aukastörfum má nefna að hann samdi drög að stöðluðum skilmálum

fyrir íslenska skuldabréfamarkaðinn fyrir Samtök atvinnulífsins og Kauphöll Íslands og hefur veitt ýmsum aðilum sérfræðiráðgjöf. Umsækjandinn sat í viðurlaganefnd Kauphallar NASDAQ OMX Iceland hf. frá maí 2015 til janúar 2019, upphaflega sem varamaður en sem aðalmaður frá mars 2017. Þá hefur hann verið skipaður í tvær nefndir sem falið var að semja lagafrumvörp og sat hann í þriggja manna sérfræðingahópi stjórnarskrárnefndar 2015. Hann hefur setið sem varamaður í stjórn dómstólasýslunnar frá maí 2019 og í stjórn Dómarafélags Íslands frá nóvember 2021, þar af varaformaður félagsins frá febrúar 2023.

Eiríkur Elís Þorláksson er fæddur 4. mars 1976 og er því 48 ára. Hann lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands 2001 og LL.M-námi við King's College í London 2008. Hann öðlaðist réttindi til málflutnings í héraði 2002 og fyrir Hæstarétti 2008. Þá lauk hann prófi til að teljast hæfur stjórnarmaður í váttryggingafélagi 2011. Auk þess hefur hann sótt ýmis námskeið um lögfræðileg efni. Að loknu embættisprófi starfaði umsækjandinn sem lögfræðingur hjá óbyggðanefnd. Á árinu 2002 hóf hann störf sem fulltrúi á lögmannsstofu en var meðeigandi að lögmannsstofu árin 2004-2011. Frá 2012 hefur hann starfað við lagadeild Háskólans í Reykjavík, fyrst sem lektor en dósent frá 2017 en hann hefur einnig sinnt lögmannsstörfum á þeim tíma. Frá mars 2019 til apríl 2024 gegndi hann starfi deildarforseta. Hefur hann sinnt kennslu á sviði fjármunaréttar, einkamálaréttarfars, fullnusturéttarfars, gjaldþrotaskiptaréttar og alþjóðlegs einkamálaréttar. Auk þess sinnti umsækjandinn stundakennslu í félagarétti, kröfurétti og réttarfari á árunum 2002 til 2007 við viðskiptafræðideild Háskóla Íslands, skaðabótarétti við Háskólann á Bifröst árin 2012 og 2014, og hefur frá 2017 kennt fullnusturéttarfari á námskeiðum Lögmannafélags Íslands vegna öflunar réttinda til að verða héraðsdómslögmaður. Hann hefur einnig leiðbeint nemendum við skrif lokaritgerða við alla þrjá háskólana. Umsækjandinn hefur ritað tvær bækur á sviði réttarfars, annars vegar *Alþjóðlegur einkamálaréttur* og hins vegar *Bráðabirgðagerðir* en þær eru báðar ritrýndar. Hann hefur skrifað einn ritrýndan bókarkafli og 14 ritrýndar fræðigreinar, en þar af eru þrjár ritaðar ásamt öðrum. Auk þess hefur hann skrifað þrjá óritrýnda bókarkafli, en einn þeirra var ritaður ásamt öðrum. Hann hefur haldið fyrirlestra um lögfræðileg málefni við ýmis tilefni héraðs og erlendis og tiltekur auk þess að hafa verið í ritstjórn Tímarits Lögréttu á árunum 2014-2022. Hann

var ritari kæruneftndar útboðsmála árin 2002-2007 og varaformaður nefndar um dómarastörf 2016-2021 þar sem hann hefur tekið sæti í einu máli. Þá var hann varamaður í óbyggðanefnd á árunum 2010-2023 þar sem hann tók sæti sex málum og hefur verið nefndarmaður í réttarfarsnefnd frá 2022. Umsækjandinn hefur einnig verið varadómari í Endurupptökudómi frá 2021 þar sem hann hefur setið sem dómari í um 30 málum, verið settur dómari við Landsrétt í þremur málum og einu sinni átt sæti í gerðardómi. Þá hefur umsækjandinn verið dómkvaddur mats- og yfirmatsmaður í nokkrum fjölda mála og samið yfir 400 matsgerðir íslíkum málum, auk þess að hafa verið tilnefndur sem sérfræðivitni í erlendum dómsmálum. Af öðrum aukastörfum má nefna að umsækjandinn var deildarforseti viðskiptadeildar Háskólans í Reykjavík í níu mánuði á árinu 2021, var settur ad hoc deildarforseti verkfræðideildar Háskólans í Reykjavík í einu máli á árinu 2022, var settur dómari við áfrýjunardómstól HSÍ árið 2021 og hefur verið varadómari við dómstól HSÍ frá árinu 2022. Á árinu 2023 hefur hann verið settur sem lögreglustjóri á höfuðborgarsvæðinu í einu máli og sem formaður úrskurðarneftndar þjóðkirkjunnar í einu máli. Hann hefur setið í stjórnnum ýmissa félaga, svo sem Tryggingamiðstöðvarinnar hf. og Stoða hf., sat í stjórn Bókaútgáfunnar Codex 2001-2007 og er formaður Gerðardóms Viðskiptaráðs Íslands. Þá var hann formaður fagráðs kaþólsku kirkjunnar á Íslandi 2011-2012 og var formaður handknattleiksdeildar Gróttu árin 2009-2014.

Kjartan Bjarni Björgvinsson er fæddur 9. júlí 1976 og er því 47 ára. Hann lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands 2002 og LL.M-námi við London School of Economics and Political Science 2006. Hann stóðst munnleg og skrifleg próf til öflunar réttinda til málflutnings í héraði 2003. Auk þess hefur hann sótt ýmis námskeið um lögfræðileg efni. Að loknu embættisprófi starfaði umsækjandinn sem lögfræðingur hjá umboðsmanni Alþingis og síðar sem aðstoðarmaður umboðsmanns Alþingis frá október 2006 til febrúar 2009. Frá þeim tíma og til apríl 2015 starfaði hann sem aðstoðarmaður dómara við EFTA-dómstólinn. Hann var skipaður dómari við Héraðsdóm Reykjavíkur 30. apríl 2015 og var varaforseti Félagsdóms frá nóvember 2019 til nóvember 2022. Hann hefur verið settur dómari við Landsrétt frá október 2023. Umsækjandinn var frá 7. júlí 2016 til 31. mars 2017 formaður rannsóknarneftndar Alþingis vegna þátttöku Hauck & Aufhäuser Privatbankiers AG í einkavæðingu

Búnaðarbanka Íslands árið 2003, en nefndin skilaði skýrslu 29. mars 2017. Þá var hann settur umboðsmaður Alþingis frá 1. nóvember 2020 til 1. maí 2021. Umsækjandinn hefur sinnt stundakennslu við lagadeild Háskóla Íslands frá árinu 2003 í stjórnsýslurétti, starfsmannarétti, Evrópurétti og alþjóðlegum skattarétti, auk þess sem hann sinnti stundakennslu við Háskólann á Bifröst á árunum 2005-2009 í stjórnsýslurétti, evrópskum féлага- og skattarétti, alþjóðlegum skattarétti og refsirétti. Frá ársbyrjun 2015 gegndi hann starfi sérfræðings í hlutastarfi í stjórnsýslurétti við lagadeild Háskólans í Reykjavík og hlaut framgang í starf dósents í september 2016 sem hann gegndi til 31. janúar 2018. Hann hefur sinnt kennslu á fjölda styttri námskeiða, meðal annars í stjórnsýslurétti, réttarfari, persónuverndarrétti og EES-rétti. Umsækjandinn hefur ritað fjóra ritrýnda bókakafla, og einn óritrýndan, sex ritrýndar fræðigreinar og tvær óritrýndar, einkum á sviði stjórnsýslu- og upplýsingaréttar, mannréttinda og EES-réttar. Einnig hefur hann ásamt öðrum samið rit sem notað er við kennslu á háskólastigi. Jafnframt getur hann um ýmsa fyrirlestra og erindi sem hann hefur flutt hérlendis og erlendis um lögfræðileg efni. Þá hefur hann ritað allnokkrar álitserðir og skýrslur fyrir stjórnvöld og Alþingi. Af öðrum aukastörfum má nefna að hann hefur verið varaformaður úrskurðarnefndar um upplýsingamál frá 2017 og sem aðalmaður frá árinu 2019. Hann var kjörinn í stjórn Dómarafélags Ísland á árinu 2017 og var frá þeim tíma varaformaður félagsins en formaður félagsins 2019 til 2023. Þá var hann kjörinn í stjórn Lögfræðingafélags Íslands á árinu 2019 og framkvæmdastjóri Tímarits lögfræðinga frá sama ári. Hann hefur einu sinni tekið sæti í gerðardómi Innheimtumiðstöðvar rétthafa og var formaður sjálfstæðrar úttektarnefndar Íþróttá- og ólympíusambands Íslands 22. september 2021 til 7. desember sama ár en nefndin skilaði skýrslu um niðurstöður sínar. Hinn 22. júlí 2022 var hann tilnefndur formaður nefndar samkvæmt lögum nr. 45/2022 til að rannsaka starfsemi vöggustofa sem reknar voru í Reykjavík á síðustu öld. Þá var hann varamaður í gjafsóknarnefnd frá 1. mars 2023 til október 2023.

5. Mat á hæfni umsækjenda

5.1. Almenn starfshæfni og andlegt atgeroi

Í 2. mgr. 21. gr. laga nr. 50/2016 er í átta töluliðum mælt fyrir um þau almennu hæfisskilyrði sem umsækjendur um embætti landsréttardómara þurfa að uppfylla til að skipa megi þá í embættið. Meðal þessara skilyrða eru að umsækjandi sé svo á sig kominn andlega og líkamlega að hann geti gegnt embættinu, sbr. 3. tölulið, hafi ekki sýnt af sér háttsemi, sem getur rýrt það traust sem dómarar verða almennt að njóta, sbr. 5. tölulið, hafi lokið embættisprófi eða grunnnámi ásamt meistaraþrófi í lögum, sbr. 6. tölulið og kafla 5.2 hér á eftir, og teljist vera hæfur til að gegna embættinu í ljósi starfsferils síns og lögfræðilegrar þekkingar, sbr. 8. tölulið. Eins og áður greinir hefur ráðherra samkvæmt 3. gr. reglna nr. 970/2020 látið staðreyna að umsækjendurnir uppfylli öll þessi hæfisskilyrði.

Í 3. tölulið 4. gr. reglnanna kemur fram að við mat á almennri starfshæfni skuli dómnefnd líta til þess hvort umsækjandi hafi sýnt sjálfstæði, óhlutdrægni, frumkvæði og skilvirkni í starfi og hvort hann eigi auðvelt með að skilja aðalatriði frá aukaatriðum. Þá segir einnig að umsækjandi skuli hafa góða þekkingu á íslensku máli og eiga auðvelt með að tjá sig í ræðu og riti. Ennfremur er tekið fram í 5. tölulið 4. gr. að umsækjandi þurfi að eiga auðvelt með mannleg samskipti, bæði við samstarfsmenn og þá sem erindi eiga við hann. Gerð sé krafa um að af umsækjanda fari gott orð, bæði í fyrri störfum og utan starfa og að reglusemi hans sé í engu ábótavant.

Svo sem áður greinir var meðal annars áskilið í auglýsingu um hið lausa dómaraembætti að fram kæmu í umsóknum upplýsingar um tvo fyrrverandi eða núverandi samstarfsmenn eða yfirmenn sem gætu veitt dómnefnd bæði munnlega og skriflega upplýsingar um störf og samstarfshæfni hlutaðeigandi umsækjanda. Þær umsagnir, sem nefndin aflaði hjá þessum umsagnaraðilum um störf umsækjenda og persónulega eiginleika þeirra, voru undantekningalaust jákvæðar í þeirra garð.

Af þessum umsögnum og athugunum nefndarinnar verður ráðið, eins og áður er fram komið, að allir umsækjendur uppfylli þær lágmarkskröfur sem gera verður til starfshæfni landsréttardómara samkvæmt 3. og 5. tölulið 4. gr. reglna nr. 970/2020.

5.2. Menntun og framhaldsmenntun

Arnaldur Hjartarson lauk BA-prófi og síðan meistaraprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands árið 2008. Á árinu 2013 lauk hann meistaraprófi (LL.M) í lögum frá Yale háskóla í Bandaríkjunum og þá hefur hann lokið námskeiði með próftöku á vegum Harvard Law School. Hann sótti jafnframt námskeið við European University Institute í Flórens án próftöku.

Eiríkur Elís Þorláksson lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands árið 2001 og meistaraprófi (LL.M) í lögum við King's College í London árið 2008.

Kjartan Bjarni Björgvinsson lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands árið 2002 og á árinu 2006 meistaraprófi (LL.M) í Evrópurétti og stjórnskipunarrétti frá London School of Economics and Political Science á Englandi.

5.2.1. Menntun og framhaldsmenntun – samanburður

Að virtu því, sem að framan greinir, er það mat dómnefndar að *Arnaldur* standi fremst umsækjenda í þessum matsþætti en hann hefur lokið meistaraprófi í lögum frá erlendum háskóla að loknu embættisprófi frá Háskóla Íslands, auk þess að hafa lagt stund á frekara nám á háskólastigi. Á eftir honum koma *Eiríkur Elís* og *Kjartan Bjarni* jafn settir en þeir hafa báðir lokið meistaraprófi í lögum að loknu embættisprófi í lögfræði.

5.3. Reynsla af dómstörfum

Arnaldur Hjartarson var aðstoðarmaður hæstaréttardómara um eins árs skeið og aðstoðarmaður dómara við EFTA-dómstólinn í tæp þrjú ár. Haustið 2013 var hann settur héraðsdómari í þrjá og hálfan mánuð og síðar skipaður í það embætti í ársbyrjun 2018. Hann hefur því samtals verið héraðsdómari í tæp sjö ár og fengist bæði við einkamál og sakamál.

Eiríkur Elís Þorláksson hefur verið varadómari í Endurupptökudómi frá 2021 þar sem hann hefur setið sem dómari í um 30 málum, tekið sæti sem varadómari í Landsrétti í þremur málum og einu sinni tekið sæti í gerðardómi.

Kjartan Bjarni Björgvinsson var aðstoðarmaður dómara við EFTA-dómstólinn í tæp sex og hálf ár. Hann var skipaður héraðsdómari vorið 2015 og hefur gegnt því

embætti í um sjö ár, að teknu tilliti til þess tíma sem hann hefur verið í leyfi frá dómstörfum til að sinna öðrum störfum. Frá hausti 2019 og fram á haust 2022 var hann varaforseti Félagsdóms og hefur tekið sæti í dóminum í níu málum. Hann hefur verið settur dómari við Landsrétt frá október 2023.

5.3.1. *Reynsla af dómstörfum – samanburður*

Samkvæmt framansögðu hafa tveir umsækjendur reynslu af því að hafa verið héraðsdómarar en annar þeirra hefur að auki verið dómari í Félagsdómi auk þess sem hann hefur verið settur dómari við Landsrétt í sjö mánuði. Þá hefur einn umsækjandi komið að dómstörfum í Landsrétti og gerðardómi auk þess að eiga sæti í Endurupptökudómi. Við mat á hæfni að því er þennan þátt varðar vegur þessi reynsla eðlilega þyngst og skiptir þar meðal annars máli hvort umsækjandi hefur fengist jöfnum höndum við einkamál og sakamál. Störf aðstoðarmanna dómara hafa eðli máls samkvæmt minna vægi, ekki síst ef nokkuð langt er um liðið síðan þau voru innt af hendi.

Að öllu þessu virtu stendur *Kjartan Bjarni* fremst í þessum matsþætti. Kjartan Bjarni hefur starfað sem héraðsdómari í um sjö ár, auk þess að hafa verið aðstoðarmaður dómara við EFTA-dómstólinn um árabíl og tekið sæti í Félagsdómi sem varaforseti dómsins í átta málum. Þá hefur hann verið settur dómari við Landsrétt í sjö mánuði. Næstur honum kemur *Arnaldur* sem hefur samtals verið héraðsdómari í tæp sjö ár ár auk þess að hafa verið aðstoðarmaður hæstaréttardómara og við EFTA-dómstólinn og þá *Eiríkur Elís*.

5.4. *Reynsla af lögmanns- og málflutningsstörfum*

Arnaldur Hjartarson öðlaðist réttindi til málflutnings fyrir héraðsdómi árið 2008. Á árunum 2008-2009 starfaði hann í rúmlega hálfu ári sem fulltrúi og síðar lögmaður á lögmannsstofu þar sem hann flutti meðal annars nokkur mál fyrir héraðsdómi um formhlið þeirra.

Eiríkur Elís Þorláksson öðlaðist árið 2002 réttindi til málflutnings fyrir héraðsdómi og árið 2008 fyrir Hæstarétti Íslands. Hann starfaði sem lögmaður frá 2002 til 2012, en hefur frá því ári til þessa dags sinnt lögmannsstörfum í hlutastarfi. Hann

hefur flutt vel yfir hundrað mál fyrir dómstólum á öllum dómstigum, bæði einkamál og sakamál, auk þess að flytja mál fyrir gerðardómi.

Kjartan Bjarni Björgvinsson stóðst munnleg og skrifleg próf til öflunar réttinda til málflutnings fyrir héraðsdómi árið 2003. Hann hefur ekki reynslu af lögmanns- eða málflutningsstörfum.

5.4.1. *Reynsla af lögmanns- og málflutningsstörfum – samanburður*

Við mat á umsækjendum í þessum matsþætti er litið til þess hve langan feril þeir eiga að baki sem lögmennt, þar á meðal haft réttindi til flutnings mála fyrir æðri dómi, en þar sem endranær vega fyrstu árin í starfi þyngst. Einnig er horft til þess hversu mörg mál umsækjendur hafa flutt og hvort störfin hafi verið fjölbreytileg þannig að þeir hafi fengist við mál á sem flestum réttarsviðum. Jafnframt skiptir máli hvort þeir hafi flutt vandasöm mál fyrir dómi, ekki síst Hæstarétti, svo og hvort önnur mál, sem þeir hafa fengist við sem lögmennt, hafi verið yfirgripsmikil og flókin úrlausnar.

Samkvæmt framansögðu á *Eiríkur Elís* langan lögmannsferil að baki og stendur fremstur umsækjenda í þessum matsþætti. Næstur honum kemur *Arnaldur* og loks *Kjartan Bjarni* sem hefur sem fyrr segir ekki fengist við lögmanns- eða málflutningsstörf.

5.5. *Reynsla af stjórnýslustörfum*

Hér á eftir verða rakin helstu stjórnýslustörf sem umsækjendur hafa haft með höndum.

Arnaldur Hjartarson starfaði á árunum 2009-2010 í liðlega eitt ár sem lögfræðingur hjá rannsóknarnefnd Alþingis vegna falls íslensku bankanna. Einnig í rúmlega eitt ár á lánasviði Fjármálaeftirlitsins 2010-2011. Árin 2013-2015 var hann tæp tvö ár yfirlögfræðingur Bankasýslu ríkisins, þar af hluta þess tíma í hlutastarfi. Þá átti hann sæti í viðurlaganefnd Kauphallarinnar 2017-2019 og var formaður kærunefndar jafnréttismála 2018-2021. Frá 2019 hefur hann verið varamaður í stjórn dómstóla-sýslunnar og verið oft kallaður þar til starfa í forföllum aðalmannt.

Eiríkur Elís Þorláksson var á árunum 2001 til 2002 lögfræðingur hjá óbyggðanefnd um tíu mánaða skeið og kom meðal annars að samningu fyrstu úrskurða nefndarinnar. Þá var hann 2010 til 2023 varamaður í nefndinni og tók sæti í sex málum. Hann starfaði frá 2002 til 2007 sem ritari kærunefndar útboðsmála og samdi drög að úrlausnum í málum. Árin 2016-2021 var hann varaformaður nefndar um dómaraströf og tók sæti í einu máli þar sem hann samdi drög að niðurstöðu. Í störfum sínum við lagadeild Háskólans í Reykjavík, þar með talið sem deildarforseti við deildina árin 2019 til 2024 sem og tímabundið við aðra deildir hefur hann þurft að gæta að reglum stjórnisýsluréttar við afgreiðslu tiltekinna mála, þrátt fyrir að um sé að ræða sjálfseignarstofnun. Þá hefur hann verið nefndarmaður í réttarfarsnefnd frá 2022. Loks hefur hann verið settur sem lögreglustjóri á höfuðborgarsvæðinu í einu máli og sem formaður úrskurðarnefndar þjóðkirkjunnar í einu máli.

Kjartan Bjarni Björgvinsson starfaði sem lögfræðingur hjá umboðsmanni Alþingis á árunum 2002-2005 í tæp þrjú og hálf ár og gegndi síðan starfi aðstoðarmanns umboðsmanns í tæp tvö og hálf ár 2006-2009. Þá var hann um sex mánaða skeið settur umboðsmaður Alþingis á árunum 2020-2021. Einnig var hann 2017-2019 varaformaður úrskurðarnefndar um upplýsingamál og tók þá sæti í nefndinni í forföllum formanns við afgreiðslu fjölmargra mála, en frá 2019 til október 2023 var hann varaformaður nefndarinnar með fast sæti í henni. Þá hefur hann annast tvær viðamiklar úttektir á starfsemi barnaverndaryfirvalda að beiðni velferðarráðuneytisins og barnaverndarstofu og varð á árinu 2022 formaður nefndar sem hefur það hlutverk að rannsaka starfsemi vöggustofa sem reknar voru í Reykjavík á síðustu öld. Loks var hann varamaður í gjafsóknarnefnd frá 1. mars 2023 til október 2023 þar sem hann tók sæti í yfir 30 málum.

5.5.1. Reynsla af stjórnisýslustörfum – samanburður

Í þessum þætti hæfnismats hafa allir umsækjendur greint frá störfum sem geta falið í sér reynslu af stjórnisýslustörfum. Í sumum tilvikum hafa þau störf, sem hér um ræðir, verið innt af hendi samhliða aðalstarfi og vega þar af leiðandi ekki eins þungt þegar hæfni á þessu sviði er metin. Við það mat skiptir ennfremur máli hvort störfin nýtist dómaraefni sérstaklega, sbr. 2. tölulið 4. gr. reglna nr. 970/2020, svo sem seta í

úrskurðarnefndum. Undir þetta fellur einnig að hafa starfað sem umboðsmaður Alþingis eða hafa veitt umboðsmanni aðstoð við samningu álita hans. Eins og endranær verður litið til framangreindra starfa og þeim gefið vægi eftir eðli sínu, umfangi og fjölbreytni. Jafnframt verður horft til lengdar starfstíma þar sem fyrstu árin vega þyngst, en einnig þess hversu langt er síðan störfin voru innt af hendi.

Að öllu þessu virtu stendur *Kjartan Bjarni* fremstur umsækjenda í þessum þætti mats. Skiptir þar mestu máli að hann hefur verið settur umboðsmaður Alþingis um sex mánaða skeið þar sem hann lauk miklum fjölda mála af ólíkum toga, en hann hafði áður verið lögfræðingur og síðar aðstoðarmaður umboðsmanns í nærfellt sex ár. Næstur honum kemur *Arnaldur* og loks *Eiríkur Elís* en þeir búa báðir að margvíslegri reynslu af stjórnsýslustörfum.

5.6. *Reynsla af fræðistörfum o.fl.*

5.6.1. *Kenntla á háskólastigi og önnur akademísk störf*

Arnaldur Hjartarson var, samhliða öðrum störfum, sérfræðingur hjá Laga- stofnun Háskóla Íslands á árunum 2014-2016. Hann hefur sinnt stundakennslu við lagadeild skólans frá 2009 og hafa aðalkennslugreinar hans verið fjármálaréttur, fjármunaréttur og Evrópuréttur. Jafnframt hefur hann leiðbeint nemendum við skrif BA-ritgerða og meistararitgerða. Frá 2016 hefur hann verið aðjúnkt við deildina. Auk þessa hefur hann fengist við kennslu í lögfræði í Háskólanum á Bifröst og víðar.

Eiríkur Elís Þorláksson hefur sinnt kennslu við lagadeild Háskólans í Reykjavík frá árinu 2012 á sviði fjármunaréttar, einkamálaréttarfars, fullnusturéttarfars, skuldaskilaréttar og alþjóðlegs einkamálaréttar. Þá annaðist hann stundakennslu við viðskiptadeild Háskóla Íslands á árunum 2002 til 2007 og árin 2012 og 2014 við lagadeild Háskólans á Bifröst. Auk þess hefur hann frá árinu 2017 kennt á námskeiði til öflunar réttinda til að verða héraðsdómslögmaður og árin 2000 til 2001 á réttindanámskeiði fyrir þá sem vilja öðlast löggildingu sem bifreiðasalar. Hann hefur og verið leiðbeinandi í BA- og meistararitgerðum við lagadeild Háskólans í Reykjavík og aðra háskóla.

Kjartan Bjarni Björgvinsson hefur sinnt stundakennslu við lagadeild Háskóla Íslands frá árinu 2003 og hafa kennslugreinar hans þar verið stjórnsluréttur, starfsmannaréttur og alþjóðlegur skattaréttur. Jafnframt fékkst hann við stundakennslu í ýmsum greinum lögfræði við Háskólann á Bifröst 2005-2009. Árið 2015 varð hann, samhliða öðrum störfum, sérfræðingur við lagadeild Háskólans í Reykjavík þar til hann, ári síðar, hlaut framgang í starf dósents við deildina sem hann gegndi til 2018. Auk þessa hefur hann kennt lögfræði á ýmsum námskeiðum, meðal annars hjá Stofnun stjórnslufræða og stjórn mála við Háskóla Íslands og Lögmannafélagi Íslands.

5.6.1.1. Kennsla á háskólastigi og önnur akademísk störf – samanburður

Samkvæmt framansögðu stendur *Eiríkur Elís* fremstur umsækjenda á því sviði, sem hér um ræðir en hann hefur um árabil haft kennslustörf að aðalstarfi. Næstur honum kemur *Kjartan Bjarni* og þá *Arnaldur*.

5.6.2. Fræðibækur og -greinar, ritstjórn o.fl.

Arnaldur Hjartarson hefur samið ritrýnt rit, „Evrópskur bankaréttur – og áhrif hans á íslenskan rétt“ þar sem fjallað er um reglur Evrópuréttar um bankastarfsemi og helstu áhrif þeirra á íslenskan rétt fyrir tilstuðlan EES-samningsins. Einnig hefur hann ritað átta fræðigreinar og fjóra bókarkafla, ýmist einn eða með öðrum, og eru tíu af þessum fræðiskrifum ritrýnd. eru þau einkum á sviði fjármálaréttar og ESB/EES-réttar auk stjórnsluréttar, réttarfars, mannréttinda og réttarhagfræði. Þá hefur hann ritað fræðilega álitserð og haldið fyrirlestra um lögfræðileg efni við ýmis tækifæri, hér innan lands sem erlendis. Hann var fræðilegur ritstjóri *Fons juris* 2017-2019.

Eiríkur Elís Þorláksson hefur ritað tvær bækur um lögfræði, „Alþjóðlegan einkamálarétt“, sem kom út árið 2019, og „Bráðabirgðagerðir“, sem kom út árið 2023 og eru þær báðar ritrýndar. Þá hefur hann ritað 14 ritrýndar greinar, tvo ritrýnda bókarkafla og tvo óritrýnda bókarkafla, bæði einn og sem meðhöfundur, sem birst hafa hér á landi og erlendis. eru skrif hans einkum á sviðum alþjóðlegs einkamálaréttar og fullnusturéttarfars. Hann hefur og flutt allmarga fyrirlestra, bæði hér á landi og erlendis, um ýmis lögfræðileg efni.

Kjartan Bjarni Björgvinsson hefur ásamt tveimur meðhöfundum samið kennslurit um endurskoðun stjórnvaldsákvæðana. Einnig hefur hann ritað átta fræðigreinar og fimm bókarkafla, einkum á sviði stjórnsýslu- og upplýsingaréttar, mannréttinda og EES-réttar. Eru 10 af þessum fræðiskrifum ritrýnd. Þá hefur hann ritað allnokkrar fræðilegar álitsgerðir og skýrslur. Einnig hefur hann haldið fyrirlestra um lögfræðileg efni við ýmis tækifæri, innan lands sem erlendis.

5.6.2.1. Fræðibækur og -greinar, ritstjórn o.fl. – samanburður

Í þessum þætti er lagt mat á hæfni umsækjenda, fyrst og fremst á grundvelli ólíkra ritverka sem eru annars vegar fræðirit eða kennslurit og hins vegar fræðigreinar og bókarkaflar um lögfræðileg efni. Eðli máls samkvæmt vega fræðiritin mun þyngra en önnur fræðiskrif. Þá er tekið tillit til þess hvort efnið er ritrýnt, en þess ber þó að gæta í því sambandi að sjaldnar tíðkaðist á árum áður að ritrýna greinar sem birtust í hérlendum tímaritum. Við matið er litið til gæða fræðiskrifa og jafnframt til fjölda, umfangs og fjölbreytni þeirra, auk þess sem horft er til þess hvort hlutaðeigandi umsækjandi hafi ritað efnið einn eða í samvinnu við aðra. Þá er loks höfð hliðsjón af erindum og fyrirlestrum, sem umsækjendur hafa flutt um lögfræðileg efni á ráðstefnum, fundum eða öðrum áþekktum vettvangi, svo og ritstjórnarstörfum þeirra. Síðastnefndu þættirnir eru þó tiltölulega léttvægir í samanburði við fræðiskrifin.

Að öllu þessu virtu stendur *Eiríkur Elís* fremstur umsækjenda í þessum þætti mats. Fast á hæla honum koma *Arnaldur* og *Kjartan Bjarni* og verður ekki gert upp á milli framlaga þeirra á þessu sviði.

5.7. Reynsla af stjórnun

Í þessum kafla verður gerð grein fyrir stjórnunarstörfum umsækjenda, enda hafi falist í þeim að stýra eða taka þátt í stjórnun stofnanna eða fyrirtækja ellegar sjálfstætt afmörkuðum einingum innan þeirra með ótvíráðum mannaforráðum. Hér undir fellur einnig formennska í stjórnnum og nefndum.

Arnaldur Hjartarson var formaður kærunefndar jafnréttismála á árunum 2018-2021.

Eiríkur Elís Þorláksson sat sem einn eigenda lögmannsstofunnar Lex í stjórn hennar frá 2006 til 2007. Hann var stjórnarformaður Stoða hf. frá 2009 til 2014 og hefur frá árinu 2019 setið í varstjórn félagsins. Þá sat hann frá 2011 til 2013 í stjórn Tryggingamiðstöðvarinnar hf. Hann var einnig framkvæmdastjóri Tryggingasjóðs innstæðueigenda í nokkra mánuði eftir bankahrun árið 2008. Auk þessa hefur hann haft með hendi stjórnunarstörf í lagadeild Háskólans í Reykjavík og var deildarforseti hennar 2019 til 2024. Auk þess var hann deildarforseti viðskiptadeildar Háskólans í Reykjavík í níu mánuði á árinu 2021, var settur ad hoc deildarforseti verkfræðideildar Háskólans í Reykjavík í einu máli á árinu 2022. Hann hefur verið formaður úrskurðarnefndar þjóðkirkjunnar í einu máli, er formaður Gerðardóms Viðskiptaráðs Íslands og var formaður fagráðs kaþólsku kirkjunnar á Íslandi 2011-2012.

Kjartan Bjarni Björgvinsson var aðstoðarmaður umboðsmanns Alþingis á árunum 2006-2009 þar sem hann stýrði daglegum rekstri embættisins ásamt umboðsmanni. Síðan var hann settur umboðsmaður 2020-2021. Hann hefur verið formaður rannsóknarnefndar á vegum Alþingis og einnig gegnt formennsku í tveimur áþekktum nefndum á vegum Íþróttasambands Íslands og Reykjavíkurborgar. Þá var hann formaður Dómarafélags Íslands 2019-2023.

5.7.1. *Reynsla af stjórnun – samanburður*

Í þessum þætti kemur til skoðunar reynsla umsækjenda af margvíslegum viðfangsefnum sem eiga það öll sameiginlegt að hafa falið í sér stjórnun í einni eða annarri mynd. Við mat á hæfni umsækjenda er litið til þess í hverju slík störf hafa verið fólgin, þá meðal annars hversu góðan undirbúning þau veita til að inna af hendi þau stjórnunarstörf sem kynnu að koma í hlut dómara við Landsrétt. Sömuleiðis hve lengi umsækjendur hafa sinnt þessum störfum þar sem fyrstu árin vega sem endranær mun þyngra en árin sem á eftir fylgja.

Að þessu virtu standa *Eiríkur Elís* og *Kjartan Bjarni* fremstir umsækjenda í þessum matsþætti og verður ekki gert upp á milli þeirra. Þar á eftir kemur *Arnaldur*.

5.8. Reynsla af öðrum störfum sem nýtast dómaraefni o.fl.

Hér á eftir verða rakin önnur störf og verkefni, sem umsækjendur hafa fengist við og nýtast myndu þeim í dómaraembætti að mati dómnefndar, þar á meðal ýmis félagsstörf, enda hafi þeirra ekki áður verið getið, svo sem í köflum 5.5. og 5.7.

Arnaldur Hjartarson var árið 2008 skipaður af viðskiptaráðherra í nefnd til að semja frumvarp til breytinga á einum kafla umferðarlaga og 2014 af atvinnuvega- og nýsköpunarráðherra í nefnd til að endurskoða lög um verslunaratvinnu og semja frumvarp til breytinga á þeim. Þá var hann 2015 skipaður af stjórnarskrárnefnd í hóp sérfræðinga til að semja tillögu að afmarkaðri breytingu á stjórnarskránni. Ennfremur situr hann í stjórn Réttarhagfræðifélags Íslands og hefur átt sæti í stjórn Dómarafélags Íslands frá 2021.

Eiríkur Elís Þorláksson hefur setið í réttarfarfsnefnd frá árinu 2022 og aðstoðaði við gerð frumvarps er síðar varð að lögum nr. 84/2007 um opinber innkaup. Þá hefur hann komið fyrir þingnefndir og veitt álit um lagafrumvörp. Hann hefur að lágmarki fimmtíu sinnum verið dómkvaddur sem matsmaður og yfirmatsmaður í skaðabótamálum og samið fjölda matsgerða í slíkum málum. Einnig hefur hann verið tilnefndur sem sérfræðivitni í erlendum dómsmálum í Englandi, Lúxemborg, Þýskalandi og Svíþjóð, en málin vörðuðu skýringar á ákvæðum íslenskra laga á ýmsum réttarsviðum. Hann var framkvæmdastjóri Bókaútgáfunnar Codex (áður Bókaútgáfa Orators) árin 1999 til 2001 og sat í stjórn útgáfunnar frá 2002 til 2007, þar af sem formaður frá 2005 til 2007. Þá var hann formaður handknattleiksdeildar Gróttu árin 2009-2014.

Kjartan Bjarni Björgvinsson var á árunum 2016-2017 formaður rannsóknarnefndar Alþingis sem hafði það hlutverk að rannsaka þátttöku erlends banka í einkavæðingu Búnaðarbanka Íslands hf. á sínum tíma. Þá hefur hann veitt aðstoð við samningu nokkurra lagafrumvarpa, þar á meðal tekið saman álitsgerðir í því skyni. Hann átti sæti í stjórn Dómarafélags Íslands á árunum 2017-2019. Einnig hefur hann frá 2019 setið í stjórn Lögfræðingafélags Íslands og frá sama tíma verið framkvæmdastjóri Tímarits lögfræðinga.

5.8.1. Reynsla af öðrum störfum sem nýtast dómaraefni o.fl. – samanburður

Eins og áður greinir koma einungis til álita við mat á hæfni umsækjenda í þessum þætti þau störf, sem ekki hafa verið felld undir aðra matsþætti, svo sem reynslu af stjórnarsýslustörfum eða stjórnun. Þau störf, sem vega þyngst, eru þau sem umsækjandi hefur gegnt að aðal- eða hlutastarfi, auk þess sem máli skiptir hvort annað, sem hér fellur undir, hefur verið innt af hendi sem þáttur í slíku starfi.

Að þessu virtu standa fremstir og jafnir *Eiríkur Elís* og *Kjartan Bjarni*. Fast á hæla þeim kemur *Arnaldur*.

5.9. Sérstök starfshæfni

Í 4. tölulið 4. gr. reglna nr. 970/2020 segir meðal annars að mikilvægt sé að umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu. Einnig verði hann að geta stjórnað þinghöldum af röggsemi og sanngirni og afgreitt þau mál, sem honum eru fengin, bæði fljótt og af öryggi.

5.9.1. Að umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu

Hvað þennan þátt hæfnismats varðar hafa umsækjendur greint frá störfum sem geta fallið hér undir. Að mati dómnefndar skiptir fyrst og fremst máli, þegar lagt er mat á hvort umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu, hver sé reynsla hans af dóms- og málflutningsstörfum. Ennfremur er litið til þess hvert sé framlag umsækjanda í formi kennslu og fræðiskrifa á sviði réttarfars sem og aðkoma hans að samningu lagafrumvarpa á því sviði, en þau framlög verða að vera veruleg svo að þau komi til álita í þessum matsþætti.

Það er álit dómnefndar að allir umsækjendur hafi með námi sínu og störfum öðlast slíkt vald á réttarfarsreglum að þeir geti sinnt störfum dómara við Landsrétt. Að því sögðu er það niðurstaða nefndarinnar að allir umsækjendur standi jafnfætis í þessum matsþætti.

5.9.2. *Að umsækjandi geti stjórnað þinghöldum af röggsemi og sanngirni og afgreitt þau mál sem honum eru fengin bæði fljótt og af öryggi*

Dómnefnd telur að ályktun um þessi atriði verði einkum dregin af þeim störfum sem umsækjendur hafa gegnt á liðnum árum. Með tilliti til þeirra, svo og af því sem fram hefur komið í nýlegum viðtölum við umsækjendur, lítur nefndin svo á að þeir séu allir hæfir til að stjórna þinghöldum af röggsemi og sanngirni og muni afgreiða þau mál, sem þeim eru fengin, bæði skjótt og vel. Ekkert er fram komið sem gefur tilefni til að gera upp á milli þeirra að því er þetta varðar.

6. Færni umsækjenda til að semja dóma

Í 4. gr. reglna nr. 970/2020 er meðal annars vísað til þess að umsækjandi um embætti dómara þurfi að hafa til að bera almenna og víðtæka lögfræðilega þekkingu og máli skipti hvort hann hafi sýnt sjálfstæði, óhlutdrægni, frumkvæði og skilvirkni í starfi, svo og hvort hann eigi auðvelt með að skilja aðalatriði frá aukaatriðum. Ennfremur að hann geti farið að fyrirmælum laga um samningu dóma og ritað þá á góðu máli. Eftir því sem umsækjandi hefur tileinkað sér betur þessi atriði, þeim mun færari er hann um að kveða upp dóm eða úrskurð í dómsmáli. Dómsúrlausnir hans geta auk annars veitt vísbendingar um hversu vel hann er að sér þegar kemur að því að beita þeim réttarheimildum og skýra þau lög sem við eiga hverju sinni. Af þeim verður ekki síður ályktað hversu auðvelt umsækjandinn á með að reifa í stuttu máli og um leið með fullnægjandi hætti málsatvik og ágreiningsefni dómsmáls og komast síðan að vel rökstuddri niðurstöðu um sönnunar- og lagaatriði, sbr. d- og f-liði 1. mgr. 114. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála, sbr. og d-, f- og g-liði 2. mgr. 183. gr. laga nr. 88/2008 um meðferð sakamála.

Starfsreynsla umsækjenda er ólík innbyrðis en til þess hefur dómnefnd litið í þessum hluta matsins sem byggir eðli máls samkvæmt á þeim gögnum sem liggja til grundvallar en þau geta verið af ýmsum toga. Í tilvikum tveggja umsækjenda sem eru starfandi dómara valdi nefndin til skoðunar 12 dómsúrlausnir þar sem reyndi á færni til að beita kunnáttu sinni og leitaðist nefndin við að velja mál af ólíkum toga. Með áþekkingu voru teknar til skoðunar greinargerðir í málum sem einn umsækjenda flutti fyrir Landsrétti og Hæstarétti sem og úrskurða

Endurupptökudóms. Einnig var farið yfir bækur, bókarkafla og fræðigreinar þess umsækjanda og lagt mat á færni hans til að semja dóma á grundvelli þessara framlaga.

Við þennan hluta matsins var sjónum einkum beint að því hvernig umsækjendum hefur tekist að nýta þá lögfræðilegu þekkingu, sem þeir búa yfir, við að greina þau álitaefni sem um var að ræða og eftir atvikum að leysa úr þeim. Þegar borin er saman færni umsækjenda til að semja dóma var jafnframt litið til þess hversu fjölbreytt lögfræðileg úrlausnarefni þeir hafa fengist við, sér í lagi hin síðari ár, og hversu flókin úrlausnar þau hafa verið.

Niðurstaða þessa mats dómnefndar er að *Kjartan Bjarni Björgvinsson* hafi með dómsúrlausnum sínum, sem teknar voru til skoðunar, sýnt mesta færni umsækjenda til að semja dóma. Að áliti nefndarinnar er það almennt einkenni þeirra dóma Kjartans Bjarna, sem hér um ræðir og fjalla um mál af mismunandi réttarsviðum, að uppbygging þeirra sé góð, þeir ritaðir á góðu máli og beri vott um öguð og vönduð vinnubrögð. Rökstuðningur fyrir þeim niðurstöðum, sem komist er að, er góður. Að fenginni þeirri niðurstöðu þykja ekki efni til að greina á milli hæfni annarra umsækjenda að þessu leyti.

7. Niðurstaða dómnefndar

Verkefni dómnefndar skv. 1. mgr. 12. gr. laga nr. 50/2016 er að taka afstöðu til þess hver eða eftir atvikum hverjir umsækjenda séu hæfastir til að gegna embætti landsréttardómara sem auglýst hefur verið laust til umsóknar, einn eða fleiri. Hér að framan hefur verið fjallað sérstaklega um þau sjónarmið sem dómnefnd ber að líta til við störf sín skv. 4. gr. reglna nr. 970/2020. Sjónarmiðin hljóta eðli máls samkvæmt að hafa ólíkt vægi innbyrðis, en ekkert eitt þeirra getur ráðið úrslitum.

Niðurstaða dómnefndar er byggð á heildstæðu og, eftir því sem kostur er, hlutlægu mati á verðleikum umsækjenda og skiptir þar mestu máli að þeir hafi til að bera almenna og víðtæka lögfræðilega menntun, þekkingu og færni. Við mat á því að hve miklu leyti starfsreynsla umsækjenda nýtist í störfum landsréttardómara skiptir mestu máli að þeir búi yfir staðgóðri reynslu af dómstörfum, lögmanns- og málflutningsstörfum og þeim stjórnvinstörfum sem lúta að úrlausn ágreiningsmála. Einnig hefur þýðingu hvort þau verkefni, sem umsækjendur hafa fengist við, séu

fjölbreytileg, svo sem hvort þeir hafi reynslu af því að beita réttarreglum á ólíkum sviðum lögfræði. Þá vegur reynslan af fyrstu starfsárunum í hverju starfi að öðru jöfnu tiltölulega þyngst í þessu sambandi þannig að síður er ástæða til að gera upp á milli umsækjenda með langa starfsreynslu að baki. Þótt farsæl starfsreynsla gefi mikilsverðar vísbendingar um hæfni umsækjanda koma önnur atriði einnig til álita, ekki síst færni hans við lögfræðilega greiningu á álitamálum sem leysa þarf úr fyrir dómi.

Ef lítið er til þeirra matsþátta, sem fjallað er um í köflum 5.1. – 5.9., þar sem reynsla af dómstörfum, lögmanns- og málflyttingsstörfum og stjórnsýslustörfum vega þungt og hafa jafn mikið vægi, hver þáttur um sig auk þess sem aðrir þættir koma jafnframt þar til mats eins og fjallað hefur verið um hér að framan, er það álit dómnefndar að umsækjendur hafi allir öðlast þá fjölbreyttu lögfræðilegu þekkingu, sem gera verður kröfu um að landsréttardómari hafi til að bera. Að mati nefndarinnar verður ekki gert upp á milli þeirra að því leyti.

Eins og gerð er grein fyrir í kafla 6 er það mat dómnefndar að *Kjartan Bjarni* hafi með dómsúrlausnum sínum, sem teknar voru til skoðunar, sýnt mesta færni umsækjenda til að semja dóma. Þegar framangreindir matsþættir eru virtir í heild er það niðurstaða nefndarinnar að *Kjartan Bjarni* sé hæfastur umsækjenda til að gegna embætti dómara við Landsrétt.

Kjartan Bjarni Björgvinsson lauk embættisprófi í lögfræði árið 2002 og meistara-prófi í lögum frá London School of Economics and Political Science 2006. Hann hefur starfað sem lögfræðingur hjá umboðsmanni Alþingis og síðan sem aðstoðarmaður umboðsmanns og aðstoðarmaður dómara við EFTA-dómstólinn. Vorið 2015 var hann skipaður héraðsdómari og hefur gegnt því embætti síðan með nokkrum hléum, þ.m.t. var hann settur umboðsmaður Alþingis um sex mánaða skeið auk þess að vera formaður rannsóknarnefndar Alþingis sem tók til skoðunar einkavæðingu Búnaðarbanka Íslands. Hann hefur verið settur dómari við Landsrétt frá október 2023. Samhliða fyrrnefndum störfum hefur hann sinnt öðrum aukastörfum, þ.m.t. rannsóknum og kennslu á sviði lögfræði.

Ályktarorð:

Með skírskotun til 1. mgr. 12. gr. laga nr. 50/2016 um dómstóla er það niðurstaða dómnefndar að Kjartan Bjarni Björgvinsson sé hæfastur umsækjenda til að hljóta skipun í embætti dómara við Landsrätt sem auglýst var laust til umsóknar 19. apríl 2024.

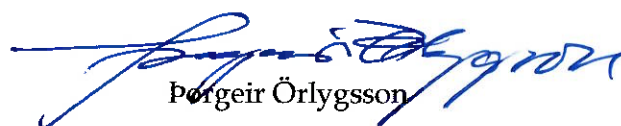
Reykjavík, 3. júní 2024

Ása Ólafsdóttir

Helga Melkorka Óttarsdóttir

Kristín Benediktsdóttir

Reimar Pétursson

Þorgeir Örlygsson